GAZETA KRAKOWSKA

Nro 94.

z KRAKOWA dnia 22 LISTOPADA 1826 ROKU we SRODĘ.

Z Warszawy d. 13 Listopada.

W dniu 8 miesiąca bieżącego odbyło się Zebranie Okręgowe Woiewództwa Mazowieckiego Członków Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, na którem przewodniczył JW. Piotr Komierowski. Po zagaieniu tego Zebrania przez JW. Kożuchowskiego, któren słabością złożonego Prezesa Kommissyi Woiewódzkiey zastępował, i po wykonaniu przez rzeczonego JW. Komierowskiego przepisaney prawem przysięgi, gdy następnie JW. Kożuchowski, iako nie będący Członkiem Towarzystwa, Zebranie wraz z Arbitrami opuścił, JW. Prezes Zebranie w następuiącym do zebranych Członków Towarzystwa przemówił sposobie:

GŁOS

JW. Komierowskiego,

Prezesa Zebrania Okręgowego Woiowództwa Mazowieckiego,

*w dniu 8 Październik*a 1826 *roku miany.*

Powołany przez Was, Szanowni Obywatele, abym ieszcze przy schyłku dni moich przewodniczył Zebraniu się Waszemu, dopełniam tego z ochotą, bo posługę obywatelską mam zawsze za świętą powinność.

Zebranie to, dowód niezaprzeczony zaufania Rządu, który wykonanie Prawa Seymowego, Towarzystwo Kredytowe Ziemskie stanowiącego, powierzył samym Ziemianom do Towarzystwa tego przystępuiącym, ma dopełnić przepis Artykułu tegoż Prawa, oznaczaiącego wybór Kandydatów do Komitetu Towarzystwa Kredytowego. Już Członkowie na poprzedniem zgromadzeniu się Waszem, do Dyrekcyi Główney i Dyrekcyi Szczegółowey wybrani, usprawiedliwili w części skutkiem tę ufność, iaką w nich położyliście, z poświęceniem całego czasu i wszystkich sił swoich, zaiąwszy się wskazaną a pośpiechu wymagaiącą pracą. Przygotowali oni, na stanowczą dla wierzycieli i dłużników chwilę, ogromną massę Listów Zastawnych, bo 40 milionów przeszło wynoszącą, którey obieg kilkakroć większą liczbę długów zmazać, i trwaiące równie dłużników iak wierzycieli processa i niekopoie usunąć iest zdolny. Dzięki więc im za to przynależne oświadczać mamy obowiązek. Lecz prace ich dopiero rozpoczęte zostały.

Wygotowane Listy Zastawne, zaspokoiły część tych tylko obywateli, którzy się w pierwszem tem, istnieniu tego Towarzy-

stwa Kredytowego, zgłosili półroczu. Wieleż ieszcze przystąpień niezadecydowanych? wiele spodziewanych bydź może? same dopiero wygotowanie i wydanie Listów Zastawnych nastąpiło. Którego rezultat podług zasiągnionych przezemnie od Prezesa Dyrekcyi Główney wiadomości, iest następuiący:

Zażądano pożyczki na Dobra prywatne w Woiew: Mazowieckiem		16,506,500.
na Dobra Skarbowe		6,030,600.
W ogóle		22,537,100.
Udzielono iuż do d. 1 Listopada		9,233,000.
Zostaie do udzielenia	.	13,304,100.
W ogóle zaś co do wszystkich Województw:		
Zażądano na Dobra prywatne		75,882,700.
na Dobra Skarbowe		38,858,000.
Ogółem		114,740,700.
Udzielono pożyczek do dnia 1 Listopada 1826 r.	.	40,489,500.
Pozostaie do udzielenia		74,251,200.

Oprócz udzielania pożyczek, pozostaie ieszcze naytrudnieysza i naywięcey nieugiętości charakteru wymagaiąca praca, ściągnienie prawem obostrzonych wpływów — Od tey iedynie cały skutek, całe istotne dobrodzieystwo zawisły, tego ustanowienia. — Władza Prawodawcza uznała w tem za potrzebę wzmocnić siłę i sprężystość działań Dyrekcyi, postanowieniem Komitetu, którego nayważnieyszym obowiązkiem iest przepisane w Art: 160 dopilnowanie regularności wypłat przypadaiących procentów od Listów Zastawnych, amortyzacyi onych, i kontrolowania Władz wykonawczych Towarzystwa, przestrzeganie oraz, aby te nayskrupulatniey przepisów prawa dopełniały. Od ścisłego dopełnienia tych przepisów zawisł istotnie cały kredyt Listów Zastawnych, całe dobro Towarzystwa, cała pomoc i bezpieczeństwo maiątkowe obywateli; a tak wielkie i dobroczynne zamiary i cele, powierzone zostały Komitetowi. Jakoż istotnie na kredycie Listów Zastawnych opiera się teraz cały ogół maiątków obywatelskich, bo któryż iest Ziemianin, któryby razem dłużnikiem i wierzycielem nie był? Ustalenie kredytu tego tak ma wielki wpływ na przyszłą błogość naszego kraiu, że sam Rząd, idący zawsze za uczuciem serca Nayiaśnieyszego Monarchy naszego, który losem naszym iak Oyciec dobrotliwy opiekować się raczy, silney Towarzystwu Kredytowemu nie odmawia pomocy. — Ustalenie kredytu tego, opiera się na dwóch głównych zasadach, to iest, możności i chęci, które są oraz podstawami wszelkiego kraiowego kredytu. Jak tylko dłużnik iakiego bądź rodzaiu, posiada możność zaspokoienia swego wierzyciela, iak tylko z szczerą w dopełnieniu zaspokoienia tego postępuie chęcią, i maiątek swóy obdłużony ocalić i wierzycielowi uiścić się potrafi; bo kredyt udzielaiąc mu czasu i sposobów, godzi potrzeby wierzyciela, ze źródłami dochodów dłużnika. — Towarzystwo nasze Kredytowe wystawuiąc osobę moralną dłużnika, wskazało iuż pierwszą zasadę kredytu, to iest, możność przez hypotekę solidarną, na maiątkach obywatelskich, przenoszących massę zaciągnionego w Listach Zastawnych długu i przez oznaczoną wypłatę procentów od Listów Zastawnych, i sposobu ich umorzenia. — O dopełnieniu drugiey zasady, to iest, chęci zaspokoienia wierzycieli, bynaymniey wątpić nie można, bo nietylko, iż ta z miary iest głównym Stowarzyszenia się naszego, ale obostrzona iest Art: 85, 36 i 91 Prawa o ustanowieniu Towarzystwa Kredytowego, tak dalece, że wszelkie w tem powątpiewanie, dobrowolną tylko szkodę powątpiewaiącemu przynosi.

Niezaprzeczonym dowodem chęci Towarzystwa Kredytowęgo, ku zadosyć uczynieniu zobowiązaniom swoim i zaręczeniom prawa, uważać się powinno Losowanie Listów Zastawnych w dniu 2 Października r. b. odbyte, w celu wykupienia i umorzenia takowych; gdyż lubo ieszcze opłata od członków Towarzystwa nie wpłynęła do Kassy tegoż Towarzystwa Art: 7 wskazana, którey termin dopiero w dniu 1 Grudnia przypada, a następnie, lubo ieszcze istotnego do opłaty procentów posiadaczom Listów Zastawnych i na umorzenie wylosowanych, niema funduszu, iednakże Towarzystwo przed uzbieraniem iego, summę 700.000 zł: Pol: ogólnego długu umorzyć postanowiło; a Skarb Królestwa Polskiego idąc w pomoc usiłowaniom Towarzystwa, własne na wykupno takowych Listów Zastawnych przeznacza fundusze. Wiara ta Skarbu i nieodmowna iego pomoc, przy silnem i sprężystem przepisów prawa przez Komitet i Dyrekcyie wykonaniu, stanowiąc pewność regularnego poboru procentów i regularney amortyzacyi kapitałów, zapewniaią nadal wiarę publiczną, czyli kredyt Listów Zastawnych; kredyt, który niemało przyłoży się do ustalenia ich kursu, takiego, iż nie czekaiąc kolei losu, w łatwey i bez straty wymianie, stanowiąc istotną w wierzytelności satysfakcyią, nietylko hypotekowanych, ale wszelkich innych zaciągnionych długów, zaspokaiać będą walutę i ściągną błogosławieństwo powszechne tak dziełu Towarzystwa, iako dobroczynności Monarchy, który tak zbawienne podał i usankcyonował Prawa.

Przystąpmy więc Szanowni współobywatele do wyboru z Kandydatów Radców, maiących zasiadać w Komitecie Towarzystwa Kredytowego; a iako zwróciliście uwagę Waszą na zalety osób, które do Dyrekcyi Szczegółowey i do Dyrekcyi Główney przez Was powołanemi zostały, i godnie zaufaniu Waszemu w nich położonemu odpowiadaiąc, usprawiedliwiaią wymiar pozyskanego w Obywatelstwie szacunku; tak bardziey teraz, uwagę Waszą zwrócić Wam należy na członki do Komitetu wybrać się maiące. Tać bowiem będąc Naywyższą w Towarzystwie naszem Kredytowem Magistraturą, maiącą nietylko nadzór zwierzchni nad działaniami Dyrekcyy Szczegółowych i Dyrekcyi Główney, ale oraz moc roztrzygania wszelkich rekursów i zażaleń na też Dyrekcyie zanoszonych; wymaga, aby do składu iego, na takich Mężów padł wybór, którychby gruntowna znaiomość Prawa i przepisów, połączona z nayszczerszą chęcią, gorliwością służenia współziomkom, a razem z nieugiętą stałością w wykonywaniu Prawa, i energiią w działaniu, poświęcaiącą przyiętemu obowiązkowi, wszelkie swe osobiste siły, względy i stosunki; zapewniła dokładne wykonanie praw, dopełnienie celu tey Magistratury i osiągnie tego powszechnego dobra, iakie ustanowienie Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego światu wskazało i sobie zamierzyło.

Po ukończonym głosie zawezwał JW. Prezes na Assessorów:

JW. Kaietana Kalinowskiego, właściciela Dóbr Skorosze w Obwodzie i Powiecie Warszawskim położonych. — Oraz

JW. Onufrego Wyczechowskiego, właściciela Dóbr Łos w Obwodzie Warszawskim Powiecie Czerskim położonych.

Na Sekretarza zaś Zebrania powołali JWW. Prezes i Assessorowie:

JW. Eugeniusza Słubickiego, właściciela Dóbr Jądrowice.

Poczem przystąpiono do wyborów, i skutkiem takowych na Radców Komitetu To-

warzystwa Kredytowego Ziemskiego wybranemi zostali:

JW. Eugeniusz Słubicki, właściciel Dóbr Jądrowice w Obwodzie Kuiawskim. — i

JW. Jan Rusiecki, właściciel Dóbr Izdebno w Obwodzie i Powiecie Sochaczewskim leżących.

Na Prezesa przyszłego Zebrania wybranym został:

JW. Stanisław Woyczyński, właściciel Dóbr Wola Choynata w Obwodzie Rawskim.

A na Zastępcę Prezesa Zebrań:

JW. Jan Dobiecki, właściciel Dóbr Kołacina w Obwodzie Rawskim leżących.

I na tem posiedzenie rzeczonego Zebrania zakończonem zostało.

Kurs Listów Zastawnych
Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

Przedaiący żądaią zł: 76 gr: 15.) za
Kupuiący daią — 76 — —)

Sto złotych w Listach Zastawnych.
W Warszawie dnia 13 Listopada 1826 r.
F. Schaber S. G. K. W.

Dyrekcyia Mennicy Krolestwa Polskiego

Podaie do powszechney wiadomości, iż dostrzeżone zostały fałszywe 10 groszòwki pod r. 1823; rozpoznać ie można przez to iż są cieńsze i lżeysze o 20 614/1000 od sta. Uważaiąc je z strony herbu spostrzegać się daie: iż w liczbach rok oznaczaiących, liczba 3 nadto iest po lewey stronie połączona tak, iż prawie zero formuie, które tylko małem zakrzywieniem po prawey ręce rozròżnić można; w niektórych sztukach tych 10 groszowek liczba 3 nie iest do rozpoznania. Głowy orła nie są w swych częściach wyrobione, lecz jak gdyby zalane, ròwnie jako i środek wewnętrzny skrzydeł. Uważaiąc ie z drugiey strony, dostrzegać można, że w napisie Groszy Pols. litera R. ma kreskę spodnią zakrzywioną, nieco krótszą iak na dobrych pieniądzach, i litery O. są szczupleysze, to iest, iż otwòr w środku nie ma tey obszerności, iak na tychże dobrych pieniądzach. U 10 groszówek fałszywych, które nie są bardzo zabrudzone, posrebrzenie iest zbyt białe, w stosunku do koloru właściwego srebra. Są one z miedzi tak lekko posrebrzoney, iż docymastyczne doświadczenie wskazało tylko 1/4 część grana srebra czyli 1/1122 pròby. — Wzywa się wszelkie Władze Skarbowe i Policyyne do dawania baczności na kurs tego rodzaiu pieniędzy dla ochronienia Skarbu i Publiczności od szkody, i ukarania winowayców.

Działo się w Warszawie d. 11 Listopada 1826 roku.

Dyrektor	Kontroller Jeneralny
Bieńkowski.	Karol *Hoffmann.*

Gdy teraz bardzo wiele chorób iest leczonych za pomocą przystawiania Piiawek, i gdy często się zdarza, iż piiawki niechcą się przyczepiać do oznaczonego mieysca, dla zaradzenia więc temu, używa się następuiący sposób, iuż i w Warszawie skutkiem stwierdzony: Należy wyrwać z skrzydła młodego gołąbka żyiącego iedno z piór grubszych tak, aby na końcu wyrwanym znaydowało się cokolwiek krwi; tym zaś końcem krwawym trzeba zrobić znaki małe w mieyscu, gdzie piiawka ma uchwycić, co niezawodnie nastąpi. Inny sposòb przez Anglików podany, jako pewny do zachęcenia piiawek do ssania iest ten, aby ie włożyć na kilka sekund przed użyciem w porter. Zdaie się, iż porter czyni piiawki tak zgłodniałemi, że przyczepiaią się potem do każdego mieysca, do którego się przykładaią.

Z Petersburga d. 16 Października d. R.
(Z Dziennika Petersburgskiego.)

Dyrekcyia jeneralna Kompanii Rossyyskiey południowo-zachodniey, uwiadomiona przez Rzeczywistego Radcę Stanu Pusłowskiego i byłego Pułkownika w gwardyi Czudowskiego, iako akcyionistów zawiaduiących działaniami Kompanii co do systematu żeglugi na Dnieprze i Niemnie, że spekulacyia na soli pożyczoney przez N. Pana, 20 od sta zysku przyniesie, oznaymiła akcyionistom przez swego Dyrektora Karlewicza, iż dywidendę obiorą na początku roku przyszłego. Tenże Dyrektor doniósł, iż wiele osób żąda przystąpić do Kompanii nietylko w celu spekulacyy, których przedmiotem będzie żegluga na Donie, Dniestrze, Bugu i Dźwinie, ale nawet w widokach handlu wewnętrznego i rękodzieł w prowincyiach nad wspomnionemi rzekami położonych i innych sąsiednich. Co do Guberniy Białey Rusi, w nich zawiązuią się sekcyie Kompanii; iuż iedna ustaliła się w okolicach miasta Dynaburga, położonego na granicy Inflant, Kurlandyi i Litwy, a Szlachta tameczna, chcąc dopomódz działaniom tey sekcyi, ustąpiła Kompanii summy, iaka się należy od rządu za dostawę dla woyska. W skutku tego pierwszy akcyionista Karlewicz wskazał sposób, w iaki życzący sobie mogą przystępować do Kompanii.

W Dzienniku Kopalni czytamy następuiący artykuł: — "Od czasu bardzo dawnego, rządy prowincyy zachodnich i nad morzem Baltyckiem położonych, sprowadzaią z zagranicy sól na ich potrzeby; drogość tego artykułu koniecznego, niekiedy nawet niedostatek onego, i ztąd wynikaiąca strata kapitałów, oddawna zwróciły uwagę Rządu. Powiększona czynność w obfitych salinach korony, w Elton i innych, niemniey słone ieziora w Krymie, nie mogły dotychczas zaradzić tey niedogodności, z powodu wielkiey odległości kopalni i warzelni. Ustanowienie w kilku mieyscach Krymu składów soli nie osiągnęło również celu, iaki sobie zamierzono, iuż to w skutku przypadkowych okoliczności, iuż z powodu ubiegania się domów handlowych, które niczego nie zaniedbywały, aby sobie zabezpieczyć sprzedarz soli zagraniczney. — Z drugiey strony, Rząd naprowadzony ustnemi w kraiu tradycyami, i udzielonemi sobie wiadomościami, przywieść kazał do skutku poszukiwania geognostyczne od r. 1802 do 1810 w Guberniiach Litewskiey i Kurlandzkiey, celem odkrycia kopalni soli, a przynaymniey źródeł, z którychby otrzymywać można warzonkę; ale wszystkie usiłowania pozostały bez skutku. Roku 1824 powziął Minister Skarbu myśl do nowych poszukiwań w Guberniiach zachodnich, a otrzymawszy na to pozwolenie od N. Cesarza ś. p. Alexandra, kazał wysłać dwóch urzędników dla zbadania gór Waldai i kilku gorzystych okolic w Gubernii Pskowskiey. Przy końcu tegoż roku 1824, pokazała się na nowo nadzieia odkrycia żył soli w Litwie. — P. Lachnicki, Szambelan N. Pana, zamieszkały w Wilnie, miał zaszczyt podać N. Cesarzowiczowi i Wielkiemu Xięciu Konstantemu memoryał, w którym usiłował dowieść, iż ten drogi kruszec znayduie się w tey prowincyi, wnosząc z niektórych źródeł słonych i kruszców zwykle przy soli znaydowanych, niemniey z nazwisk, mieysc, i nakoniec z mieyscowych relacyy. Minister Skarbu otrzymawszy od Jego Cesarzewicowskiey Mości wspomniony memoryał Pana Lachnickiego, przełożył go ś. p. Cesarzowi, i otrzymał upoważnienie do polecenia poszukiwań w Litwie. W skutku tego Kommissyia złożona z PP. Ulmanna Je-

neralnego Intendenta kopalni w Królestwie Polskiem, Szambelana Lachnickiego i Inżeniera kopalń Wąsowicza, otrzymała polecenie do zbadania tey prowincyi. W tym samym czasie ogłosił Minister z rozkazu Naywyższego odezwą do wszystkich właścicieli w Guberniiach Wileńskiey, Grodzieńskiey i Obwodzie Białostockim, aby w dobrach swoich szukali źródeł słonych i salin, uwiadomiaiąc ich zarazem, iż podług okoliczności, Rząd uwolni ich od akcyz, a nawet udzieli im pożyczki. „ — Minister Skarbu otrzymał teraz rapporta urzędników górniczych, a Dziennik Kopalni przyrzeka ie ogłosić.

— Dnia 18. —

Z rozkazu N. Cesarza Jmci, Dwór Cesarski wziął dnia 17 b. m. na 4ry tygodnie żałobę po śmierci Królowey Fryderyki, z domu Xiężniczki Badeńskiey.

Z powodu koronacyi swoiey N. Cesarz Jmć raczył przesłać następuiący ukaz do Ministra przychodów:

Na dowód publiczney wdzieczności, należney pamiętnym na zawsze usługom, które zmarły Feldmarszałek Xiążę Goleniszczew-Kutuzow-Smoleński dla oyczyzny uczynił, przez cały ciąg świetnego swego zawodu, a zwłaszcza w sławney epoce woyny 1812, Rozkazuiemy, aby pensyia 86,000 rubli, wyznaczona ukazem z dnia 4 Grudnia 1813 wdowie iego, późniey zmarłey, była płacona ięciu iego córkom, przez całe ich życie. Pensyia ta, w równey ilości dla każdey po 17,200 rubli, będzie wypłacana ze skarbu Cesarskiego.

(podpisano) MIKOŁAY.

w Moskwie d. 22
Sierpnia 1826.

Z Moskwy d. 9 Października d. K.

Korporacyia mieszczan tuteyszey stolicy, chcąc okazać uczucia miłości i poświęcenia, iakiemi tchną wszyscy iey członkowie dla Nayiaśnieyszego naszego Monarchy, postanowiła z powodu koronacyi NN. Cesarza i Cesarzowey, darować zaległości należne kassie gminney od naystarszych i nayuboższych mieszczan, aż do ilości 100 tysięcy rubli. JW. Jenerał Gubernator woyskowy Moskiewski, podał to postanowienie N. Cesarzowi przez Rzeczywistego taynego Radcę Lanskoi, kieruiącego Ministerstwem spraw wewnętrznych, a Jego Cesarska Mość raczył kazać ogłosić ie publicznie przez Gazety i podziękować imieniem Jego korporacyi Moskiewskiey, z oświadczeniem, iż taki akt dobroczynności był przyiemnieyszym dla N. Cesarza, niż wszelki festyn, iakiby dać można.

Z Paryża d. 6 Listopada.

W sobotę przyymował Król z powodu imienin swoich powinszowania od Kanclerza, Parow, Ministrów i reszty Władz wyższych. Prefekt Paryzki, na czele deputacyi od tuteyszey Municypalności, złożył J. K. Mci medale, bite na otworzenie nowey giełdy. W przemowie swey do Monarchy wyraził: że Francyia przez handel i przemysł mało doznaie przykrego położenia, w iakim znayduie się ościenny lud, sławny z swoich źródeł, kredytu i zamożności. Król zapewnił w swey odpowiedzi ciągłą swoią opiekę handlowi. Potem złożywszy deputacyia swoie uszanowanie Xiężnie Berry, udała się na otworzenie gmachu nowey giełdy, w którey dziś odbywa się pierwsze posiedzenie kupców.

Król w dniu imienin swoich udzielił wiele łask i podwyższeń.

W piątek przybyły na powrót z Rossii Xżę Raguzy miał iednogodzinne posłuchanie u Króla. Dziś wyieżdza Monarcha na 6 dni do Fontainebleau.

P. Walter Scott znaydował się niedawno w szklaney galeryi z swą córką i Panią Mirbel, gdy Król powracał ze Mszy S. J. K. M. przemówił do niego kilka słów, na które ten Poeta z uczuciem odpowiedział. P. Walter Scott otrzymał od Xiężny St. Leu (niegdy Królowey Hollenderskiey) kilkanaście rękopismów Napoleona. We czwartek znaydował się w Odeon na wystawieniu sztuki Ivanhoe w loży z swą córką. Poznawszy go niektóre osoby, zaprowadziły między aktami do sali teatralney i okazały mu popiersia Kornella i Moliera z wyrażeniem: oto są Twoi przyiaciele! P. Walter Scott schylił głowę prz d oycem traiedyi, zwrócił oczy na autora Misantropa i rzekł do córki: oto iest Molier, i podziękował za grzeczność towarzyszącem mu osobom. Nie długo on tu zabawi.

Rozporządzeniem Królewskiem Izby prawodawcze zwołane są na 12 Grudnia r. b.

Pisma nasze ogłosiły następuiący wyciąg z listu Hr. Harcourt, pisanego pod d. 23 Października z lazaretu Tulonskiey kwarantanny do związku Paryzkiego przyiacioł Greków: "Opuściłem Archipelag dnia 20go Września. Dnia 11 i 12 Września flotta Greeka pod Sachturysem i Miaulisem stoczyła pod Mitelena żywą potyczkę z Turecką. Admirał de Rigny i kilkanaście okrętów Francuzkich były świadkami tey walki; przyiaciel i nieprzyiaciel oddać musi sprawiedliwość męztwu Greków, którzy z małemi swoiemi okrętami zbliżyli się na wystrzał pistoletowy do wielkich nieprzyiacielskich woiennych okrętów. Turcy uchodzili, iadmiralska fregata nieprzyiacielska iuż się paliła, ale ogień na niey ugaszony został. Flotta Egipska powracaiąc z Alexandryi przybyła dnia 25 Września do wyspy Rodus, i oczekiwała ieszcze na kilka okrętów dla uderzenia z Ibrahimem Baszą na wyspę Hydrę. Fabvier i Karaiskaki uzbraiali się na drugie oswobodzenie Aten; ostatni działać chce przeciw Turkom, które są związkowym punktem między działaiącemi woyskami Baszy. Nowe zgromadzenie narodowe, które zmieni może dotychczasową konstytucyią kraiu, nastąpić ma niezwłocznie w Porro. Przywożę z sobą 12letniego wnuka Kanarysa, który od 3 miesięcy znaydował się na fregacie Admirała de Rigny; iest to bardzo obyczayny i dowcipny chłopiec. W Karabusa, na niedostępney skale w wschoniey Kandyi, posiadaią Grecy z 1200 ludzi osadę, która Turkom wiele iuż wyrządziła szkody. Posłałem iey żywność i 3 dobrych officerów, Gressela, Poirel i Faburier Na Karabusa znayduie 40 dział. Zachodzi pewność, iż w Stambule wniesione iuż zostały układy względem Greków. Grecy są w chęci przedsięwzięcia wyprawy z Velo przeciw odnodze Laryssy, dla zmuszenia Turków do odstąpienia od oblężenia cytadeli Ateńskiey.„

Gazeta Goniec udziela następuiący list iednego z powracaiących z Egiptu Francuzkich officerów do byłego swoiego Jenerała pod dniem 27 Października z lazaretu kwarantanny w Marselii: "Drogi Jenerale! Nakoniec, Bogu dzięki! po dwuletniey niebytności powróciłem z Jenerałem Boyer i innemi officerami z Egiptu do Francyi Podczas mego w Egipcie pobytu nie pisałem do WPana, ponieważ sądziłem, iż moie listy niebyłyby się zgadzały z zdaniami we Francyi Ajentów Vicekróla, i w takiey sprzeczce osądziłem milczenie za użyteczne. Powrót atoli całey osady Francuzkiey, wyiąwszy Pułkownika Gaudin, czyni iuż tę ostrożność nie potrzebną. Za wiele głosów zgodnie mowić będzie, a zatem moie milczenie stałoby się bezużytecznem. Prawda musi nakoniec bydź

obiawioną, zwłaszcza gdy Rządowi i naszem ziomkom użyteczną bydź może, uwiadomiaiąc ich o zamiarach i sposobach teraźnieyszego Władcy Egiptu. W ogólności i może bez wyiątku nienawiedzili nas i pogardzali nami Turcy, a nayoświeceńsi byli względem nas zasdrosnemi. W tym względzie iest Vicekról Mehmet Ali zupełnym Turkiem; lecz narodowym przesądom milczeć każe przed swoim interessem. W młodości swoiey był kupcem, potem żołnierzem mało znaczącym. Początki ambicyi wpoili w iego głowę Europeyczykowie, podaiąc mu sposoby, przez które w nieładzie swey oyczyzny wynieść się może do naywyższey władzy. Zastanowił się nad ich radami i poszedł za niemi, a przez stanowczą wolą, iako też zręczność ziednał sobie ufność, i pozbył się walecznych, ale mnicy zdatnych współubiegaczow. Niektore przez niego użyte środki mogły przyłożyć się do uszczęśliwienia mieszkańcow i zmnieyszenia barbarzyństwa, iak n. p. wymordowanie Mamelukow, ktore dla spokoyności Egiptu za potrzebne uznał; lecz stan kraiu okazuie iż tylko dla własnego użytku był okrutnym i dla zebrania pieniędzy, co iest głowną namiętności Turkow, starał się naywyższą osiągnąć władzę. Z ograniczonym, iak mniemam, rozumem chwycił się nieprawey drogi. Dla zebrania więcey pieniędzy rozszerzać chciał swoie zdobycze, i ta źle wyrachowana ambicyia zniszczyła skarb iego. Niektorzy Europeyczykowie pochlebiaiąc iego chciwości lub maiąc w tym swoie widoki, a nie zważaiąc na iego źrodła, poddali mu plan zdobyczy, ktory na 4 głowne punkta podzielili: zdobycie kraiow Barbareskow na zachodzie, Nubii na południu, Syryi na wschodzie i połnocy, i epanowanie słabego tronu Sułtana. Lubo ten plan nazwać się może marzeniem, wszelako snuie się w głowie Vicekrola, i zapomina, że do uskutecznienia tego wszystkiego niema iak 20,000 urządzonego woyska, że skarb iego znayduie się w złym stanie, że kray iest niechętny i wyczerpany, że niema ani dowodców, ani siły morskiey. Prawdziwi zaś iego przyiaciele radzą mu, aby pozostał przy Egipcie, skarb napełnił, siłę lądową i morską na Europeyski sposób urządził, wyspy Kandyią i Rodus sobie przywłaszczył i w cichości z Grekami się porozumiał. Lecz ostatniego planu chwycić się nie chciał. Woyska iego przebiegły Darfour i Senaar, co wiele ludzi kosztowało, i zrządziło, iż karawany z tych kraiow nię przychodzą więcey do Egiptu. Rząd Vicekrola zasługuie na wielką pochwałę, iż uznał potrzebę otoczenia się Europeyczykami, zaprowadzenia handlu i oświecenia, zapewnienia bezpieczeństwa i opieki. Dzikość Turecka i chciwość Arabska zostały tym sposobem poskromione; można więc bezpiecznie przez iego kraie przeieżdżać i bez obawy iego sprawiedliwości wzywać; ale skoro idzie o własny iego interes lnb iego poddanych, znika zaraz Vicekról i okazuie się kupiec; iego polityka i łakomstwo nie są nigdy z sobą zgodnemi. Jeden czyn okazuie iednak delikatność iego polityki, to iest: że zostawia mieszkaiących w Egipcie Greków w spokoyności i cierpi ich nawet około siebie. — Przy naszem odieździe mowiono tam wiele o Lordzie Cochrane, ktorego tak Vicekrol, iako też iego Egipcyianie bardzo się lękaią. Gdy wyieżdżałem z Kairu, znaydowało się tylko w obozie 8000 na Europeyski sposob ćwiczonego woyska, a 4000 odciągnęło do Mekki. W Alexandryi mowiono, że Jenerał Livron otrzyma w mieysce Jenerała Boyer dozor nad ćwiczeniami woysk Egipskich, &c."

DODATEK DO Nro 94. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 22 LISTOPADA 1826 ROKU WE SRODĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Raumira.

Dzień godzina		Barometr z reduk: na O° R.	Therm: czyli stop: zim: i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Listop:		cali lin:	stopnie	stop:			
god:	7	27 8, 015	+ 3. 0	85	Wschodni Słaby	Pochmurno	Mgła.
	12	,, 8, 177	+ 3. 0	83	,, Mocny	,,	
18.	3	,, 8, 177	+ 2. 6	83	,, ,,	,,	
	9	,, 8, 443	+ 1. 6	83	,, ,,	,,	
	7	27 8, 373	+ 0. 9	83	Wschodni Mocny	Pochmurno	Mgła.
19.	12	,, 8, 369	+ 1. 3	80	,, Sredni	,,	
	3	,, 8, 279	+ 1. 3	80	,, ,,	,,	
	9	,, 8, 683	+ 1. 2	82	,, ,,	,,	
	7	27 8, 660	+ 0. 8	84	Wschodni Sredni	Pochmurno	Snieg.
20.	12	,, 8, 662	+ 1. 6	80	Połud: Ws: Sredni	,,	
	3	,, 8, 673	+ 1. 3	77	,, ,,	,,	
	9	,, 9, 094	+ 0. 7	81	,, ,,	,,	

J. Steczkowski, Zast: A. O.

Z Wiednia d. 14 Listopada.

Naynowsze listy z Stambułu donoszą, że W. Sułtan podpisaną dnia 6 Października przez Tureckich i Rossyyskich Pełnomocników w Akermanie konwencyią dnia 24 tegoż miesiąca zatwierdził, i tego zaraz dnia powiózł goniec do Akermanu to zatwierdzenie.

Też listy namieniaią o burzliwych poruszeniach, które w dniach 18go i 19go Października w tey stoilcy zaszły, ale przez Rządy uśmierzone zostały.

Z Rzymu d. 29 Października.

Przybył tu dnia 24 b. m. przeznaczony na Nuncyusza do Paryża Arcybiskup Genueński Lambruschini.

Zapewniaią, że całe postępowanie sądu pod kierunkiem Kardynała Rivarola przeciw karbonarom, który blisko 300 osób potępił, i który tu nazywaią Sentenza Rivarola, będzie rewidowane, czyli w wyrokowaniu niedopuścił się pośpiechu lub samowolności.

Podług doniesień z Messyny czuć się tam dało z dn a 15 na 16 Października kilka wstrząśnień ziemi, ktore mieszkańców zburzonego tego miasta przez trzęsienie ziemi w r. 1783 nie mało przestraszyły.

Z Madrytu d. 26 Października.

Minister Colomarde iest ciągle w względach u Króla; przez niego tylko dochodzą rapporta innych Ministrów do Króla.

Król poganił bardzo kroki Wielkorządcy w Ajamonte względem buntowników Portugalskich, którym dozwolił mieszkać w Villareal, i rozkazał ich podzielić i wgłąb kraju posłać; liczba ich niema 3000 przechodzić.

Bank S. Karola i bogaty kupiec, nazwiskiem Caballero, pożyczyli Rządowi 6 mill. realów dla zaspokoienia Algierczyków, Minister skarbowy Ballasteros oddał im w zastaw za tę summę prebendę zakonu Maltańskiego i oprocz tego należące się oddawna bankowi 100 mill: realów w wielką xięgę długów wpisać kazał.

Jezuici otrzymali pozwolenie uczenia po wszystkich szkołach Królestwa, wyiąwszy Uniwersytety.

Listy z Sewilli donoszą pod dniem 19 b. m. że tameczny Jenerał kapitan Quesada odebrał przez sztafetę wiadomość, iż buntowników w Alemteio (w Portugalii) zupełnie pokonano i niedobitki ich na wszystkie strony do kraiu naszego uciekaią. Z buntowników pod Margr. Chaves w Algarbiiach przybyło iuż do nas 500, a między niemi i sam Margrabia.

W Salamance nie ustałyieszcze rozruchy, i też zachodzą w Ronda.

Z Ferrolu piszą pod dniem 14 Października, iż tam lękano się wylądowania powstańców, jakoż wylądowało ich 50 i zabrali kilkanaście sztuk bydła, zapewniwszy pastuchów, iż znowu przybędą i one zapłacą.

Z Londynu d. 4 Listopada.

Lord Beresford, który kilkokrotnie dowodził naczelnie woyskiem Portugalskiem odpłynął w piątek z Falmutu do Lizbony.

We środę powrócił tu P. Canning, a onegday miał w wydziale spraw zagranicznych narady z Posłami, Rossyyskim Xciem Lieven, Francuzkim Xciem Polignac i Portugalskim Margr. Palmella.

Zapewniaią, że Lord Cochrane otrzymał od komitetu związku Paryzkiego przyiacioł Greków 11,000 funtów szterlingów, i że z deputowanym Greków Orlando do Marsylii przybył, dla zakupienia fregaty, którą tam dla Vicekróla Egipskiego wystawioną została, ale iey nie zapłacił.

Kapitan Klapperton pisze z Eio, iż otrzyma papiery zabitego w Juri Wędrownika Mungopark.

Północno-Amerykański Senator Randolph udał się ztąd na powrót do Nowegoiorku.

Z Buenos-Ayres piszą pod dniem 10 Sierpnia, iż wybor reprezentantów na Kongres przed kilku dniami uskutecznıony, wypadł wedle woli rządu. W tymże mieście wychodzą teraz codziennie dwie Gazety, iedną w Hiszpańskim, druga w Angielskim języku. Na obiorowych zgromadzeniach przyięty razem został proiekt wystawienia pomnika sprawcom rewolucyi.

W roku od Lipca 1825 do tegoż miesiąca w r. 1826 wywieziono na Brazyliyskich okrętach z Afryki 26,533 niewolników, z których to ofiar umarło w drodze 1540.

Podług Gazet Nowoiorgskich pod d. 3 Października okręt Emigrant, który dnia 18 Września Laguaira opuścił, przywiozł wiadomość o przybyciu do Bogota Bolivara, o czem Jenerał Marino doniósł miastu Karakas.

Z Bruxelli d. 5 Listopada.

N. Król uznał P. Ellermann w Antwerpii za Konsula jeneralnego Królestwa Hanowerskiego w południowych prowincyiach Niderlandskich.

Wczoray odiechał ztąd Xżę Fryderyk Niderlandski do Berlina.

Gabinetowy nasz goniec Ginof pobiegł w tych dniach z pismami do naszego Posła w Rzymie.

Pomor na zaraźliwą chorobę w Grenindze zmnieyszył się w ostatnim tygodniu o 19 osób, co czyni nadzieię iey ustania. Dla ubogich tych mieysc, które są tą chorobą nawiedzone, składaią Niderlandczykowie hoyne wsparcia.

Przed kilku dniami wielki Lew, który służyć ma za pomnik bitwy pod Waterloo, osadzony został na swey podstawie.

Nastała niedawno na morzu burza przewróciła wiele rybackich statków pod Szeweninga, przez co 7 mieszkańców tego miasta stało się ofiarą bałwanów morskich.

Od brzegow Menu d. 9 Listopada.

Drezdeński związek przyiaciół Greków posłał P. Eynard zebrane na wsparcie Greków pieniądze, pomiędzy któremi znagdło się 2700 talarów z dochodu danego koncertu, i prosił o łaskawe doniesienie o użyciu tych pieniędzy. P. Eynard odpisał, iż uczyni zadosyć temu życzeniu iakkolwiek trudna iest z Greckiemi Władzcami regularna korrespondencyia, ażeby dawców zachęcić do nowych dobrodzieystw.

Uniniwersytet Marburgski dnia 30 Maia roku przyszłego obchodzić będzie 300letnie swoie założenie i razem oznaymi swoie do Kassel przeniesienie.

Od granic Tureckich d. 20 Października.

Kapitan Basza, którego zamachy przeciw Samos i innem wyspom tego lata zniszczone zostały, zarzucił przed Dardanelami kotwice i powraca z całą swą flottą do Stambułu.

Petro Bey Mauromichali przysłał P. Eynard następuiące pismo: „Z Napoli di Romania dnia 12 Sierpnia 1826. Naród Grecki zaczena zapominać cierpienia, których doznał z strony polityki, i cieszy się hoynemi dobrodzieystwami, iakich od szanownych Komitetów, których WPan iesteś godnym reprezentantem, doznąie. Uwolniony od głodu, który przy nieprzyiacielskich napadach groził mu, błogosławi przyiaciołom ludzkości, którzy szanuią nasze nieszczęście, czuią nasze cierpienia i dopomagaią nam do odwrócenia iarzma niewoli i wiszącego nad głowami naszemi miecza nieprzyiacioł Boga, sprawiedliwości i prawdy. Grecyia nabiera znowu odwagi; pokłada nadzieię w Bogu, polega na wsparciu szanownych Komitetów, i nakoniec odniesie tryumf nad swoiemi tyranami. Spartanie odnoszą zwycięztwa; Pelopończykowie czynią swoią powinność. a Grecy stałego lądu postanowili postępować na drodze niebezpieczeństw i nieśmiertelności. Przeięci wdzięcznością Grecy z rozrzewnieniem wymawiaią imie WPana, a ia iako Grek dzielę z niemi te uczucia i wylewam łzy radości, z pomyśleniem, że cno-

a nie iest czczem na świecie słowem, że nie zostawia Greków samowolney rachubie polityki, owszem wspiera, utrzymuie i gorliwie stara się postawić ich pod opieką prawa narodów. Szanowny Petrini dał mi powód do napisania ninieyszego listu i proszenia o wsparcie, zwłaszcza dla Sparty. Wiadomo WPanu iak ubogiemi są przy nieurodzayności ziemi mieszkańcy tey części Peloponezu. Przysłanie tym bitnym ludziom ammunicyi i 4000 karabinów bardzo byłoby użytecznem. Żywności potrzebuią także; bo skoro ich dzieci i żony zabezpieczone zostaną od głodu, będą mogli dalekie przedsiebrać wyprawy przeciw nieprzyiacielowi. Bądź WPan przekonany, iż wspaniałe wsparcie WPana będzie czynami Spartanów wynagrodzone. Żyią ieszcze w stanie natury na pustych i ostrych górach dla zachownia swey wolności i zanadto byli ubogiemi, ażeby mogli szkoły dla swych dzieci pozakładać. Dla tego panuie tam zupełna niewiadomość. Niemożnaźby się spodziewać, iż szanowne Komitety, które iuż Grecyi tyle dobrego udzieliły, znaydą sposobność do wzięcia choć 15 synów Spartanów do wykształcenia w Szwaycaryi i Niemczech? Polegaiąc na czułem WPana sercu nie wątpię, że przyłożysz się do tego dobrego dzieła, oświadczaiąc Muwieczną wdzięczność za Jego dobrodzieystwa.,,

---

TEATR NARODOWY.

Jutro we Czwartek, to dnia 23 b. m., daną będzie bardzo zabawna Komedya oryginalnie w polskiem ięzyku przez Hr. Fredro w 3 aktach napisana: *Damy i Huzary.*

W Niedzielę zaś, to iest dnia 20 Listopada r. b. na żądanie Prześwietney Publiczności, dana będzie po raz drugi Wielka Czarodzieyska Opera w 3ch aktach, z niemieckiego, z muzyką P. Kauer Kapelmastra Teatru Wiedeńskiego: *Krasnodywa Królowa Dniestru.* — Druga Część tey Opery, daną będzie na benefis JPana Niedzielskiego.

LOTERYIA KRAIOWA.

W 217 Ciągnieniu dnia 22go Lissopada r. 1826 w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

79. 50. 37. 49. 63.

Przyszłe 218 Ciągnienie dnia 29go Listopada r. b. przypada.

Dnia 20 i 21 *Października* 1826 *r.*
Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
— Pszenicy	14	15	13	—	11	15	10	—
— Żyta	12	—	11	15	11	—	10	15
— Jęczmienia	11	—	10	15	9	6	8	—
— Grochu	—	—	—	—	—	—	—	—
— Owsa	8	—	7	15	7	—	—	—
— Jagieł	19	—	18	—	17	—	16	—
— Rzepaku	—	—	—	—	—	—	—	—

W Gdańsku dnia 13 *Listopada.*
Łaszt 30 Korcy wynoszący

Pszenicy	od	Złp.	660	do	750.
Żyta	—	—	498	—	510.
Jęczmienia	—	—	360	—	390.
Owsa	—	—	336	—	360.
Grochu	—	—	270	—	305.

DONIESIENIE.